

UNIVERSELL UTFORMING. TEMA: PLAN

Et viktig premiss for godt universelt utformede områder er å ta stilling allerede i en tidlig planprosess. Hvilke muligheter og planverktøy finnes? Hvilke erfaringer har man gjort seg i prosjekter hvor universell utforming har vært en uttalt målsetning ved prosjektet?

Programmet kan tematisk deles i to: En del vil gi en presentasjon av Regjeringens handlingsplan for universell utforming, nye norske standarder for universell utforming og universell utforming i ny TEK.

Den andre delen har en praktisk tilnærming. Vi vil her presentere ulike planprosjekter og studier fra Stockholm, Bergen, Klepp, og Oslo. For å lære mer om den sammensatte gruppen vi planlegger for inkluderer programmet også et innlegg fra brukerståsted som vil gi oss en helst spesiell opplevelse av hvordan våre omgivelser kan oppleves.

- 09:00 Registrering**
09:30 Innledning
Trond Kanstad, fungerende leder NAL Akademiet
- 09:40 Regjeringens handlingsplan for universell utforming**
Olav Rand Bringa, seniorrådgiver, Barne- og likestillingsdepartementet
- 10:00 Universell utforming - brukerperspektiv**
Dhita Siauw, Prosjektleder for fotoutstillingen: Mer enn ingenting
- 10:30 Pause**
- 10:50 Universell utforming i ny TEK**
Tone Rønnevig, rådgiver, Statens Bygningsteknisk etat
- 11:10 Kommentarer til universell utforming i ny TEK**
Gunn Schmitthenner, sivilarkitekt mnal, Poulsson / Pran
- 11:30 Universell utforming i bratt terreng, en analyse**
Kari Monstad, landskapsarkitekt mnl, Riss Landskap
- 11:50 Lunsj**
- 12:35 Standarder for universell utforming**
Lars Aasness, prosjektleder, Standard Norge
- 13:05 Premisser for universell utforming av utearealer i Kristiansand**
Helmer Espeland, driftssjef Kristiansand kommune
- 13:35 Pause**
- 13:55 To prosjektseksempler fra Sverige:**
 - Annedal - ny stadsdel i Stockholm
 - Tillgänglighet och estetik, en fördjupningsstudie.
Bibbi Leine, Landskapslaget
- 14:40 Skolebakken borettslag - erfaringer fra et god planprosess**
Hans Olav Hansen, Ramp
- 15:10 Schandorffs plass, Oslo**
Johan Østengen, Østengen & Bergo AS, Landskapsarkitekter MNLA
- 15:35 Takk for i dag**

Vi tar forbehold om endringer i programmet.

MANDAG 9. NOVEMBER 2009
CHATEAU NEUF, LILLE SAL, SLEMDALSVEIEN 11, 0369 OSLO

Pris: Kr. 3100/MNAL og MNLA kr. 2600/studentmedl. kr. 900
 Påmelding www.arkitektur.no/Akademiet/Aktuelle kurs
 T 23 33 25 00 E akademiet@arkitektur.no

Kurset er et samarbeid mellom NLA og NAL Akademiet